

Юдакова К. Р., ст.гр. ПУА-16, Капітаненко Н.П., доц., к.ю.н. – науковий керівник

ФОРМИ УЧАСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЇ У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра МОУП

Щорічне дослідження Transparency International засвідчило, що Україна сприймається населенням як корумпована держава. У світовому Індексі сприйняття корупції за 2016 рік вона отримала 29 балів зі 100 можливих, що недостатньо для країни, влада якої визначила протидію корупції головною ціллю. Саме тому, важливо дослідити успішність реалізації антикорупційних реформ за активної участі громадськості, що є головною передумовою запобіганню і подоланню корупції.

Необхідність участі суспільства у заходах щодо запобігання та протидії корупції визначає стаття 13 Конвенції ООН проти корупції, у якій зазначається, що держава-учасниця повинна залучати населення до процесів прийняття рішень і їх прозорості, забезпечити доступ до інформації, поважати, заохочувати та захищати свободу пошуку, отримання та поширення інформації щодо корупції [1]. Обстоює такий підхід і Стамбульський план, четвертий принцип якого передбачає відстеження та аналіз реалізації антикорупційних законів із залученням неурядового сектору, в тому числі, громадянського суспільства [2].

Так, Законом України «Про запобігання корупції» від 14.12.2014 р. встановлено коло суб'єктів, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії корупції, до яких, окрім органів виконавчої влади, віднесено громадян та об'єднання громадян. Основу громадянського суспільства, окрім громадських утворень, складають політичні партії, що не прийшли до влади, благодійні організації, громадські ЗМІ, самоврядні територіальні громади, трудові та навчальні колективи, професійні та творчі спілки, тощо.

Згідно зі ст.21 Закону України «Про запобігання корупції» громадяни в діяльності щодо запобігання, виявлення та протидії корупційних правопорушень, мають право повідомляти про виявлені факти корупційних правопорушень, одержувати від органів державної влади інформацію про діяльність щодо запобігання корупції, проводити громадські антикорупційні експертизи проектів нормативно-правових актів, брати участь у парламентських слуханнях з питань запобігання і протидії корупції, проводити заходи щодо інформування населення щодо антикорупційних заходів. Крім цього, статтею 20 Закону передбачена щорічна національна доповідь Національним агентством з питань запобігання корупції щодо реалізації антикорупційної політики. В ній мають відображатися статистичні дані щодо результатів діяльності уповноважених осіб у сфері протидії корупції, що включає в себе інформацію про співпрацю з недержавними організаціями [3].

Отже, для ефективної діяльності громадських організацій в Україні існує достатня нормативно-правова база. Проте, обговорювати ефективність взаємодії держави з інститутами громадянського суспільства необхідно, починаючи з упорядкування цих відносин. Удосконалення взаємодії громадськості з державою, що включає в себе сприяння розвитку громадянської ініціативи, є важливим кроком для запобігання, виявлення та протидії корупції в Україні.

Література:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – №50. – ст. 496.
2. План дій по боротьбі з корупцією для Азербайджану, Вірменії, Грузії, Російської Федерації, Таджикистану та України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://crimecor.rada.gov.ua/>
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // . // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст.2056.

